Pātimokkha Roman Pāḷi

Dvemātikāpāḷi

Bhikkhupātimokkhapāḷi

Table of Contents

Bhikkhupātimokkhapāḷi....................2
Pubbakaraṇaṁ....................2
Nidānuddeso....................6
Pārājikuddeso....................7
Saṅghādisesuddeso....................8
Aniyatuddeso....................14
Nissaggiyapācittiyā....................16
Suddhapācittiyā....................25
Pāṭidesanīyā....................44
Sekhiyā....................46
Adhikaraṇasamathā....................56
Vitthāruddeso....................56

Pubbakaraṇaṁ

Sammajjanī padīpo ca, udakaṁ āsanena ca;

Uposathassa etāni, “pubbakaraṇa” nti vuccati.

The Buddha has made the allowance that the sīma should be swept, lamps and candles should be lit, water for drinking and other use should be set up and seats should be made ready.

According to this injunction of Lord Buddha, Venerable Sirs, the sīma has been swept lamps and candles have been lit, water for both purposes has been set up and the seats have been made ready. These four actions are called the preliminary actions according to the commentaries.

Chanda, pārisuddhi, utukkhānaṁ, bhikkhugaṇanā ca ovādo;

Uposathassa etāni, "pubbakicca" nti vuccati.

The Lord Buddha has laid down the rules that the "consent" and purity of those who do not come to the assembly of the saṅgha should be brought to the saṅgha, the season should be declared, the number of bhikkhus should be reported. According to these rules, Venerable Sirs, there is no need to bring "consent" and "purity" as there are no bhikkhus in the Sīma who cannot come to the assembly. The season now is the <u>rainy</u> season. Out of the eight fortnights in each season, <u>7</u> fortnights have passed, the present fortnight is the <u>8</u> and the <u>0</u> fortnights remaining. The number of bhikkhus assembled to

perform the Uposatha is 28. Since there are no Bhikkhunis recognized by the World Saṅghayāna, there is no occasion to report the “admonition” requested by the Bhikkhunī Saṅgha. These five acts are called the “Preliminary Acts” according to the commentaries.

Uposatho, yāvatikā ca bhikkhū kammappattā;

Sabhāgāpattiyo ca na vijjanti;

Vajjanīyā ca puggalā tasmiṁ na honti, “pattakalla” nti vuccati.

For a formal act of Uposatha to be valid the following are required.

1) The day must be an uposatha day of the fourteenth or fifteenth day when the Saṅgha that has been divided comes to unity.

2) The assembly is a minimum of four bhikkhus

3) There are no offenses of the same base on the part of those assembled

4) There are no members of the Saṅgha who are to be excluded by being kept outside the area of two and a half cubits from the edge of Saṅgha.

This Uposatha is the fifteenth by way of day, Saṅgha by way of the persons and suttadesa by way of the performance. There is a minimum of four bhikkhus. There are no offenses of the same base on part of those assembled, and there are no persons of the Saṅgha who are to be excluded by being kept outside the area of two and a half cubits from the edge of Saṅgha. This Uposatha act which is to be performed is endowed with the four requirements. Therefore this Uposatha act is a valid act.

Having performed the preliminary actions and the preliminary acts, by the consent of the Saṅgha that has declared its offenses and that is united, let us make an effort to recite the Pātimokkha.

(This pāḷi is last to match the last line of the Myanmar version)

Pubbakaraṇapubbakiccāni samāpetvā desitāpattikassa samaggassa bhikkhusaṅghassa anumatiyā pātimokkhaṁ uddisituṁ ārādhanaṁ karoma.

Nidānuddeso

Suṇātu me bhante saṅgho? Ajjuposatho pannaraso, yadi saṅghassa pattakallaṁ, saṅgho uposathaṁ kareyya, pātimokkhaṁ uddiseyya.

Kiṁ saṅghassa pubbakiccaṁ? Pārisuddhiṁ āyasmanto ārocetha, pātimokkhaṁ uddisissāmi, taṁ sabbeva santā sādhukaṁ suṇoma manasi karoma. Yassa siyā āpatti, so āvikareyya, asantiyā āpattiyā tuṇhī bhavitabbaṁ, tuṇhībhāvena kho panāyasmante ‘‘parisuddhā’ti vedissāmi. Yathā kho pana paccekapuṭṭhassa veyyākaraṇaṁ hoti, evamevaṁ evarūpāya parisāya yāvatatiyaṁ anusāvitaṁ hoti. Yo pana bhikkhu yāvatatiyaṁ anusāviyamāne saramāno santiṁ āpattiṁ nāvikareyya, sampajānamusāvādassa hoti. Sampajānamusāvādo kho panāyasmanto antarāyiko dhammo vutto bhagavatā, tasmā saramānena bhikkhunā āpannena visuddhāpekkhena santī āpatti āvikātabbā, āvikatā hissa phāsu hoti.

Uddiṭṭhaṁ kho āyasmanto nidānaṁ. Tatthāyasmante pucchāmi, kaccittha parisuddhā, dutiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, tatiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, parisuddhetthāyasmanto, tasmā tuṇhī, evametaṁ dhārayāmīti.

Nidānaṁ niṭṭhitaṁ.

Pārājikuddeso

Tatrime cattāro pārājikā dhammā uddesaṁ āgacchanti.

Methunadhamma sikkhāpadaṁ

1. Yo pana bhikkhu bhikkhūnaṁ sikkhāsājīvasamāpanno sikkhaṁ appaccakkhāya dubbalyaṁ anāvikatvā methunaṁ dhammaṁ paṭiseveyya, antamaso tiracchānagatāyapi, pārājiko hoti asaṁvāso.

Adinnādānasikkhāpadaṁ

2. Yo pana bhikkhu gāmā vā araññā vā adinnaṁ theyyasaṅkhātaṁ ādiyeyya, yathārūpe adinnādāne rājāno coraṁ gahetvā haneyyuṁ vā bandheyyuṁ vā pabbājeyyuṁ vā corosi bālosi mūḷhosi thenosīti, tathārūpaṁ bhikkhu adinnaṁ ādiyamāno ayampi pārājiko hoti asaṁvāso.

Manussaviggahasikkhāpadaṁ

3. Yo pana bhikkhu sañcicca manussaviggahaṁ jīvitā voropeyya, satthahārakaṁ vāssa pariyeseyya, maraṇavaṇṇaṁ vā saṁvaṇṇeyya, maraṇāya vā samādapeyya ‘‘ambho purisa kiṁ tuyhiminā pāpakena dujjīvitena, mataṁ te jīvitā seyyo’ti, iti cittamano cittasaṅkappo anekapariyāyena maraṇavaṇṇaṁ vā

saṁvaṇṇeyya, maraṇāya vā samādapeyya, ayampi pārājiko hoti asaṁvāso.

Uttarimanussadhammasikkhāpadaṁ

4. Yo pana bhikkhu anabhijānaṁ uttarimanussadhammaṁ attupanāyikaṁ alamariyañāṇadassanaṁ samudācareyya ‘‘iti jānāmi, iti passāmī’ti, tato aparena samayena samanuggāhīyamāno vā asamanuggāhīyamāno vā āpanno visuddhāpekkho evaṁ vadeyya ‘‘ajānamevaṁ āvuso avacaṁ jānāmi, apassaṁ passāmi, tucchaṁ musā vilapin’ti, aññatra adhimānā, ayampi pārājiko hoti asaṁvāso.

Uddiṭṭhā kho āyasmanto cattāro pārājikā dhammā. Yesaṁ bhikkhu aññataraṁ vā aññataraṁ vā āpajjitvā na labhati bhikkhūhi saddhiṁ saṁvāsaṁ yathā pure, tathā pacchā, pārājiko hoti asaṁvāso. Tatthāyasmante pucchāmi, kaccittha parisuddhā, dutiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, tatiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, parisuddhetthāyasmanto, tasmā tuṇhī, evametaṁ dhārayāmīti.

Pārājikaṁ niṭṭhitaṁ.

Saṅghādisesuddeso

Ime kho panāyasmanto terasa saṅghādisesā

Dhammā uddesaṁ āgacchanti.

Sukkavissaṭṭhisikkhāpadaṁ

1. Sañcetanikā sukkavissaṭṭhi aññatra supinantā saṅghādiseso.

Kāyasaṁsaggasikkhāpadaṁ

2. Yo pana bhikkhu otiṇṇo vipariṇatena cittena mātugāmena saddhiṁ kāyasaṁsaggaṁ samāpajjeyya hatthaggāhaṁ vā veṇiggāhaṁ vā aññatarassa vā aññatarassa vā aṅgassa parāmasanaṁ, saṅghādiseso.

Duṭṭhullavācāsikkhāpadaṁ

3. Yo pana bhikkhu otiṇṇo vipariṇatena cittena mātugāmaṁ duṭṭhullāhi vācāhi obhāseyya yathā taṁ yuvā yuvatiṁ methunupasaṁhitāhi, saṅghādiseso.

Attakāmapāricariyasikkhāpadaṁ

4. Yo pana bhikkhu otiṇṇo vipariṇatena cittena mātugāmassa santike attakāmapāricariyāya vaṇṇaṁ bhāseyya ‘‘etadaggaṁ bhagini pāricariyānaṁ yā mādisaṁ sīlavantaṁ kalyāṇadhammaṁ brahmacāriṁ etena dhammena paricareyyā’ti methunupasaṁhitena, saṅghādiseso.

Sañcarittasikkhāpadaṁ

5. Yo pana bhikkhu sañcarittaṁ samāpajjeyya itthiyā vā purisamatiṁ purisassa vā itthimatiṁ, jāyattane vā jārattane vā, antamaso taṅkhaṇikāyapi, saṅghādiseso.

Kuṭikārasikkhāpadaṁ

6. Saññācikāya pana bhikkhunā kuṭiṁ kārayamānena assāmikaṁ attuddesaṁ pamāṇikā kāretabbā, tatridaṁ pamāṇaṁ, dīghaso dvādasa vidatthiyo sugatavidatthiyā, tiriyaṁ sattantarā, bhikkhū abhinetabbā vatthudesanāya, tehi bhikkhūhi vatthu desetabbaṁ anārambhaṁ saparikkamanaṁ. Sārambhe ce bhikkhu vatthusmiṁ aparikkamane saññācikāya kuṭiṁ kāreyya, bhikkhū vā anabhineyya vatthudesanāya, pamāṇaṁ vā atikkāmeyya, saṅghādiseso.

Vihārakārasikkhāpadaṁ

7. Mahallakaṁ pana bhikkhunā vihāraṁ kārayamānena sassāmikaṁ attuddesaṁ bhikkhū abhinetabbā vatthudesanāya, tehi bhikkhūhi vatthu desetabbaṁ anārambhaṁ saparikkamanaṁ. Sārambhe ce bhikkhu vatthusmiṁ aparikkamane mahallakaṁ vihāraṁ kāreyya, bhikkhū vā anabhineyya vatthudesanāya, saṅghādiseso.

Duṭṭhadosasikkhāpadaṁ

8. Yo pana bhikkhu bhikkhuṁ duṭṭho doso appatīto amūlakena pārājikena dhammena anuddhaṁseyya ‘‘appeva nāma naṁ imamhā brahmacariyā cāveyyan’ti, tato aparena samayena samanuggāhīyamāno vā asamanuggāhīyamāno vā amūlakañceva taṁ adhikaraṇaṁ hoti, bhikkhu ca dosaṁ patiṭṭhāti, saṅghādiseso.

Aññabhāgiyasikkhāpadaṁ

9. Yo pana bhikkhu bhikkhuṁ duṭṭho doso appatīto aññabhāgiyassa adhikaraṇassa kiñcidesaṁ lesamattaṁ upādāya pārājikena dhammena anuddhaṁseyya ‘‘appeva nāma naṁ imamhā brahmacariyā cāveyyan’ti, tato aparena samayena samanuggāhīyamāno vā asamanuggāhīyamāno vā aññabhāgiyañceva taṁ adhikaraṇaṁ hoti kocideso lesamatto upādinno, bhikkhu ca dosaṁ patiṭṭhāti, saṅghādiseso.

Saṅghabhedasikkhāpadaṁ

10. Yo pana bhikkhu samaggassa saṅghassa bhedāya parakkameyya, bhedanasaṁvattanikaṁ vā adhikaraṇaṁ samādāya paggayha tiṭṭheyya, so bhikkhu bhikkhūhi evamassa vacanīyo ‘‘māyasmā samaggassa saṅghassa bhedāya parakkami, bhedanasaṁvattanikaṁ vā adhikaraṇaṁ samādāya paggayha aṭṭhāsi, sametāyasmā saṅghena, samaggo hi saṅgho sammodamāno avivadamāno ekuddeso phāsu viharatī’ti, evañca so bhikkhu bhikkhūhi vuccamāno tatheva paggaṇheyya, so bhikkhu bhikkhūhi yāvatatiyaṁ samanubhāsitabbo tassa paṭinissaggāya, yāvatatiyañce samanubhāsiyamāno taṁ paṭinissajjeyya, iccetaṁ kusalaṁ, no ce paṭinissajjeyya, saṅghādiseso.

Bhedānuvattakasikkhāpadaṁ

11. Tasseva kho pana bhikkhussa bhikkhū honti anuvattakā vaggavādakā eko vā dve vā tayo vā, te evaṁ vadeyyuṁ ‘‘māyasmanto etaṁ bhikkhuṁ kiñci avacuttha, dhammavādī ceso bhikkhu, vinayavādī ceso bhikkhu, amhākañceso bhikkhu chandañca ruciñca ādāya voharati, jānāti, no bhāsati, amhākampetaṁ khamatī’ti, te bhikkhū bhikkhūhi evamassu vacanīyā ‘‘māyasmanto evaṁ avacuttha, na ceso bhikkhu dhammavādī, na ceso bhikkhu vinayavādī, māyasmantānampi saṅghabhedo ruccittha, sametāyasmantānaṁ saṅghena, samaggo hi saṅgho sammodamāno avivadamāno ekuddeso phāsu viharatī’ti, evañca te bhikkhū bhikkhūhi vuccamānā tatheva paggaṇheyyuṁ, te bhikkhū bhikkhūhi yāvatatiyaṁ samanubhāsitabbā tassa paṭinissaggāya, yāvatatiyañce samanubhāsiyamānā taṁ paṭinissajjeyyuṁ, iccetaṁ kusalaṁ, no ce paṭinissajjeyyuṁ, saṅghādiseso.

Dubbacasikkhāpadaṁ

12. Bhikkhu paneva dubbacajātiko hoti uddesapariyāpannesu sikkhāpadesu bhikkhūhi sahadhammikaṁ vuccamāno attānaṁ avacanīyaṁ karoti ‘‘mā maṁ āyasmanto kiñci avacuttha kalyāṇaṁ vā pāpakaṁ vā, ahampāyasmante na kiñci vakkhāmi kalyāṇaṁ vā pāpakaṁ vā, viramathāyasmanto mama vacanāyā’ti, so bhikkhu bhikkhūhi evamassa vacanīyo ‘‘māyasmā attānaṁ avacanīyaṁ akāsi, vacanīyamevāyasmā attānaṁ karotu, āyasmāpi bhikkhū vadatu sahadhammena, bhikkhūpi āyasmantaṁ vakkhanti sahadhammena, evaṁ

saṁvaddhā hi tassa bhagavato parisā yadidaṁ aññamaññavacanena aññamaññavuṭṭhāpanenā’ti, evañca so bhikkhu bhikkhūhi vuccamāno tatheva paggaṇheyya, so bhikkhu bhikkhūhi yāvatatiyaṁ samanubhāsitabbo tassa paṭinissaggāya, yāvatatiyañce samanubhāsiyamāno taṁ paṭinissajjeyya, iccetaṁ kusalaṁ, no ce paṭinissajjeyya, saṅghādiseso.

Kuladūsakasikkhāpadaṁ

13. Bhikkhu paneva aññataraṁ gāmaṁ vā nigamaṁ vā upanissāya viharati kuladūsako pāpasamācāro, tassa kho pāpakā samācārā dissanti ceva suyyanti ca, kulāni ca tena duṭṭhāni dissanti ceva suyyanti ca, so bhikkhu bhikkhūhi evamassa vacanīyo ‘‘āyasmā kho kuladūsako pāpasamācāro, āyasmato kho pāpakā samācārā dissanti ceva suyyanti ca, kulāni cāyasmatā duṭṭhāni dissanti ceva suyyanti ca, pakkamatāyasmā imamhā āvāsā, alaṁ te idha vāsenā’ti, evañca so bhikkhu bhikkhūhi vuccamāno te bhikkhū evaṁ vadeyya ‘‘chandagāmino ca bhikkhū, dosagāmino ca bhikkhū, mohagāmino ca bhikkhū, bhayagāmino ca bhikkhū tādisikāya āpattiyā ekaccaṁ pabbājenti, ekaccaṁ na pabbājentī’ti, so bhikkhu bhikkhūhi evamassa vacanīyo ‘‘māyasmā evaṁ avaca, na ca bhikkhū chandagāmino, na ca bhikkhū dosagāmino, na ca bhikkhū mohagāmino, na ca bhikkhū bhayagāmino, āyasmā kho kuladūsako pāpasamācāro, āyasmato kho pāpakā samācārā dissanti ceva suyyanti ca, kulāni cāyasmatā duṭṭhāni dissanti

ceva suyyanti ca, pakkamatāyasmā imamhā āvāsā, alaṁ te idha vāsenā’ti, evañca so bhikkhu bhikkhūhi vuccamāno tatheva paggaṇheyya, so bhikkhu bhikkhūhi yāvatatiyaṁ samanubhāsitabbo tassa paṭinissaggāya, yāvatatiyañce samanubhāsiyamāno taṁ paṭinissajjeyya, iccetaṁ kusalaṁ, no ce paṭinissajjeyya, saṅghādiseso.

Uddiṭṭhā kho āyasmanto terasa saṅghādisesā dhammā nava paṭhamāpattikā, cattāro yāvatatiyakā. Yesaṁ bhikkhu aññataraṁ vā aññataraṁ vā āpajjitvā yāvatīhaṁ jānaṁ paṭicchādeti, tāvatīhaṁ tena bhikkhunā akāmā parivatthabbaṁ. Parivutthaparivāsena bhikkhunā uttari chārattaṁ bhikkhumānattāya paṭipajjitabbaṁ, ciṇṇamānatto bhikkhu yattha siyā vīsatigaṇo bhikkhusaṅgho, tattha so bhikkhu abbhetabbo. Ekenapi ce ūno vīsatigaṇo bhikkhusaṅgho taṁ bhikkhuṁ abbheyya, so ca bhikkhu anabbhito, te ca bhikkhū gārayhā, ayaṁ tattha sāmīci. Tatthāyasmante pucchāmi, kaccittha parisuddhā, dutiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, tatiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, parisuddhetthāyasmanto, tasmā tuṇhī, evametaṁ dhārayāmīti.

Saṅghādiseso niṭṭhito.

Aniyatuddeso

Ime kho panāyasmanto dve aniyatā dhammā

Uddesaṁ āgacchanti.

Paṭhamāniyatasikkhāpadaṁ

1. Yo pana bhikkhu mātugāmena saddhiṁ eko ekāya raho paṭicchanne āsane alaṁkammaniye nisajjaṁ kappeyya, tamenaṁ saddheyyavacasā upāsikā disvā tiṇṇaṁ dhammānaṁ aññatarena vadeyya pārājikena vā saṅghādisesena vā pācittiyena vā, nisajjaṁ bhikkhu paṭijānamāno tiṇṇaṁ dhammānaṁ aññatarena kāretabbo pārājikena vā saṅghādisesena vā pācittiyena vā, yena vā sā saddheyyavacasā upāsikā vadeyya, tena so bhikkhu kāretabbo, ayaṁ dhammo aniyato.

Dutiyāniyatasikkhāpadaṁ

2. Na heva kho pana paṭicchannaṁ āsanaṁ hoti nālaṁkammaniyaṁ, alañca kho hoti mātugāmaṁ duṭṭhullāhi vācāhi obhāsituṁ, yo pana bhikkhu tathārūpe āsane mātugāmena saddhiṁ eko ekāya raho nisajjaṁ kappeyya, tamenaṁ saddheyyavacasā upāsikā disvā dvinnaṁ dhammānaṁ aññatarena vadeyya saṅghādisesena vā pācittiyena vā, nisajjaṁ bhikkhu paṭijānamāno dvinnaṁ dhammānaṁ aññatarena kāretabbo saṅghādisesena vā pācittiyena vā, yena vā sā saddheyyavacasā upāsikā vadeyya, tena so bhikkhu kāretabbo, ayampi dhammo aniyato.

Uddiṭṭhā kho āyasmanto dve aniyatā dhammā. Tatthāyasmante pucchāmi, kaccittha parisuddhā, dutiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, tatiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, parisuddhetthāyasmanto, tasmā tuṇhī, evametaṁ dhārayāmīti.

Aniyato niṭṭhito.

Nissaggiyapācittiyā

Ime kho panāyasmanto tiṁsa nissaggiyā pācittiyā

Dhammā uddesaṁ āgacchanti.

Kathinasikkhāpadaṁ

1. Niṭṭhitacīvarasmiṁ bhikkhunā ubbhatasmiṁ kathine dasāhaparamaṁ atirekacīvaraṁ dhāretabbaṁ, taṁ atikkāmayato nissaggiyaṁ pācittiyaṁ.

Udositasikkhāpadaṁ

2. Niṭṭhitacīvarasmiṁ bhikkhunā ubbhatasmiṁ kathine ekarattampi ce bhikkhu ticīvarena vippavaseyya, aññatra bhikkhusammutiyā nissaggiyaṁ pācittiyaṁ.

Akālacīvarasikkhāpadaṁ

3. Niṭṭhitacīvarasmiṁ bhikkhunā ubbhatasmiṁ kathine bhikkhuno paneva akālacīvaraṁ uppajjeyya, ākaṅkhamānena bhikkhunā paṭiggahetabbaṁ, paṭiggahetvā khippameva

kāretabbaṁ, no cassa pāripūri, māsaparamaṁ tena bhikkhunā taṁ cīvaraṁ nikkhipitabbaṁ ūnassa pāripūriyā satiyā paccāsāya. Tato ce uttari nikkhipeyya satiyāpi paccāsāya, nissaggiyaṁ pācittiyaṁ.

Purāṇacīvarasikkhāpadaṁ

4. Yo pana bhikkhu aññātikāya bhikkhuniyā purāṇacīvaraṁ dhovāpeyya vā rajāpeyya vā ākoṭāpeyya vā, nissaggiyaṁ pācittiyaṁ.

Cīvarapaṭiggahaṇasikkhāpadaṁ

5. Yo pana bhikkhu aññātikāya bhikkhuniyā hatthato cīvaraṁ paṭiggaṇheyya aññatra pārivattakā, nissaggiyaṁ pācittiyaṁ.

Aññātakaviññattisikkhāpadaṁ

6. Yo pana bhikkhu aññātakaṁ gahapatiṁ vā gahapatāniṁ vā cīvaraṁ viññāpeyya aññatra samayā, nissaggiyaṁ pācittiyaṁ. Tatthāyaṁ samayo, acchinnacīvaro vā hoti bhikkhu, naṭṭhacīvaro vā, ayaṁ tattha samayo.

Tatuttarisikkhāpadaṁ

7. Tañce aññātako gahapati vā gahapatānī vā bahūhi cīvarehi abhihaṭṭhuṁ pavāreyya, santaruttaraparamaṁ tena bhikkhunā tato cīvaraṁ sāditabbaṁ. Tato ce uttari sādiyeyya, nissaggiyaṁ pācittiyaṁ.

Paṭhamaupakkhaṭasikkhāpadaṁ

8. Bhikkhuṁ paneva uddissa aññātakassa gahapatissa vā gahapatāniyā vā cīvaracetāpannaṁ upakkhaṭaṁ hoti ‘‘iminā cīvaracetāpannena cīvaraṁ cetāpetvā itthannāmaṁ bhikkhuṁ cīvarena acchādessāmī’ti, tatra ce so bhikkhu pubbe appavārito upasaṅkamitvā cīvare vikappaṁ āpajjeyya ‘‘sādhu vata maṁ āyasmā iminā cīvaracetāpannena evarūpaṁ vā evarūpaṁ vā cīvaraṁ cetāpetvā acchādehī’ti kalyāṇakamyataṁ upādāya, nissaggiyaṁ pācittiyaṁ.

Dutiyaupakkhaṭasikkhāpadaṁ

9. Bhikkhuṁ paneva uddissa ubhinnaṁ aññātakānaṁ gahapatīnaṁ vā gahapatānīnaṁ vā paccekacīvaracetāpannāni upakkhaṭāni honti ‘‘imehi mayaṁ paccekacīvaracetāpannehi paccekacīvarāni cetāpetvā itthannāmaṁ bhikkhuṁ cīvarehi acchādessāmā’ti, tatra ce so bhikkhu pubbe appavārito upasaṅkamitvā cīvare vikappaṁ āpajjeyya ‘‘sādhu vata maṁ āyasmanto imehi paccekacīvaracetāpannehi evarūpaṁ vā evarūpaṁ vā cīvaraṁ cetāpetvā acchādetha ubhova santā ekenā’ti kalyāṇakamyataṁ upādāya, nissaggiyaṁ pācittiyaṁ.

Rājasikkhāpadaṁ

10. Bhikkhuṁ paneva uddissa rājā vā rājabhoggo vā brāhmaṇo vā gahapatiko vā dūtena cīvaracetāpannaṁ pahiṇeyya ‘‘iminā cīvaracetāpannena cīvaraṁ cetāpetvā itthannāmaṁ bhikkhuṁ cīvarena acchādehī’ti. So ce dūto taṁ bhikkhuṁ upasaṅkamitvā evaṁ vadeyya ‘‘idaṁ kho, bhante, āyasmantaṁ uddissa

cīvaracetāpannaṁ ābhataṁ, paṭiggaṇhātu āyasmā cīvaracetāpannan’ti. Tena bhikkhunā so dūto evamassa vacanīyo ‘‘na kho mayaṁ, āvuso, cīvaracetāpannaṁ paṭiggaṇhāma, cīvarañca kho mayaṁ paṭiggaṇhāma kālena kappiyan’ti. So ce dūto taṁ bhikkhuṁ evaṁ vadeyya ‘‘atthi panāyasmato koci veyyāvaccakaro’ti. Cīvaratthikena, bhikkhave, bhikkhunā veyyāvaccakaro niddisitabbo ārāmiko vā upāsako vā ‘‘eso kho, āvuso, bhikkhūnaṁ veyyāvaccakaro’ti. So ce dūto taṁ veyyāvaccakaraṁ saññāpetvā taṁ bhikkhuṁ upasaṅkamitvā evaṁ vadeyya ‘‘yaṁ kho, bhante, āyasmā veyyāvaccakaraṁ niddisi, saññatto so mayā, upasaṅkamatāyasmā kālena, cīvarena taṁ acchādessatī’ti. Cīvaratthikena, bhikkhave, bhikkhunā veyyāvaccakaro upasaṅkamitvā dvattikkhattuṁ codetabbo sāretabbo ‘‘attho me, āvuso, cīvarenā’ti, dvattikkhattuṁ codayamāno sārayamāno taṁ cīvaraṁ abhinipphādeyya, iccetaṁ kusalaṁ, no ce abhinipphādeyya, catukkhattuṁ pañcakkhattuṁ chakkhattuparamaṁ tuṇhībhūtena uddissa ṭhātabbaṁ, catukkhattuṁ pañcakkhattuṁ chakkhattuparamaṁ tuṇhībhūto uddissa tiṭṭhamāno taṁ cīvaraṁ abhinipphādeyya, iccetaṁ kusalaṁ, tato ce uttari vāyamamāno taṁ cīvaraṁ abhinipphādeyya, nissaggiyaṁ pācittiyaṁ. No ce abhinipphādeyya, yatassa cīvaracetāpannaṁ ābhataṁ, tattha sāmaṁ vā gantabbaṁ, dūto vā pāhetabbo ‘‘yaṁ kho tumhe āyasmanto bhikkhuṁ uddissa cīvaracetāpannaṁ pahiṇittha, na

taṁ tassa bhikkhuno kiñci atthaṁ anubhoti, yuñjantāyasmanto sakaṁ, mā vo sakaṁ vinassā'ti, ayaṁ tattha sāmīci.

Kathinavaggo paṭhamo.

Kosiyasikkhāpadaṁ

11. Yo pana bhikkhu kosiyamissakaṁ santhataṁ kārāpeyya, nissaggiyaṁ pācittiyaṁ.

Suddhakāḷakasikkhāpadaṁ

12. Yo pana bhikkhu suddhakāḷakānaṁ eḷakalomānaṁ santhataṁ kārāpeyya, nissaggiyaṁ pācittiyaṁ.

Dvebhāgasikkhāpadaṁ

13. Navaṁ pana bhikkhunā santhataṁ kārayamānena dve bhāgā suddhakāḷakānaṁ eḷakalomānaṁ ādātabbā, tatiyaṁ odātānaṁ, catutthaṁ gocariyānaṁ. Anādā ce bhikkhu dve bhāge suddhakāḷakānaṁ eḷakalomānaṁ, tatiyaṁ odātānaṁ, catutthaṁ gocariyānaṁ, navaṁ santhataṁ kārāpeyya, nissaggiyaṁ pācittiyaṁ.

Chabbassasikkhāpadaṁ

14. Navaṁ pana bhikkhunā santhataṁ kārāpetvā chabbassāni dhāretabbaṁ, orena ce channaṁ vassānaṁ taṁ santhataṁ vissajjetvā vā avissajjetvā vā aññaṁ navaṁ santhataṁ kārāpeyya aññatra bhikkhusammutiyā, nissaggiyaṁ pācittiyaṁ.

Nisīdanasanthatasikkhāpadaṁ

15. Nisīdanasanthataṁ pana bhikkhunā kārayamānena purāṇasanthatassa sāmantā sugatavidatthi ādātabbā dubbaṇṇakaraṇāya. Anādā ce bhikkhu purāṇasantha tassa sāmantā sugatavidatthiṁ, navaṁ nisīdanasanthataṁ kārāpeyya, nissaggiyaṁ pācittiyaṁ.

Eḷakalomasikkhāpadaṁ

16. Bhikkhuno paneva addhānamaggappaṭipannassa eḷakalomāni uppajjeyyuṁ, ākaṅkhamānena bhikkhunā paṭiggahetabbāni, paṭiggahetvā tiyojanaparamaṁ sahatthā haritabbāni asante hārake. Tato ce uttari hareyya, asantepi hārake, nissaggiyaṁ pācittiyaṁ.

Eḷakalomadhovāpanasikkhāpadaṁ

17. Yo pana bhikkhu aññātikāya bhikkhuniyā eḷakalomāni dhovāpeyya vā rajāpeyya vā vijaṭāpeyya vā, nissaggiyaṁ pācittiyaṁ.

Rūpiyasikkhāpadaṁ

18. Yo pana bhikkhu jātarūparajataṁ uggaṇheyya vā uggaṇhāpeyya vā upanikkhittaṁ vā sādiyeyya, nissaggiyaṁ pācittiyaṁ.

Rūpiyasaṁvohārasikkhāpadaṁ

19. Yo pana bhikkhu nānappakārakaṁ rūpiyasaṁvohāraṁ samāpajjeyya, nissaggiyaṁ pācittiyaṁ.

Kayavikkayasikkhāpadaṁ

20. Yo pana bhikkhu nānappakārakaṁ kayavikkayaṁ samāpajjeyya, nissaggiyaṁ pācittiyaṁ.

Kosiyavaggo dutiyo.

Pattasikkhāpadaṁ

21. Dasāhaparamaṁ atirekapatto dhāretabbo, taṁ atikkāmayato nissaggiyaṁ pācittiyaṁ.

Ūnapañcabandhanasikkhāpadaṁ

22. Yo pana bhikkhu ūnapañcabandhanena pattena aññaṁ navaṁ pattaṁ cetāpeyya, nissaggiyaṁ pācittiyaṁ. Tena bhikkhunā so patto bhikkhuparisāya nissajjitabbo, yo ca tassā bhikkhuparisāya pattapariyanto, so tassa bhikkhuno padātabbo ‘‘ayaṁ te bhikkhu patto yāva bhedanāya dhāretabbo’ti, ayaṁ tattha sāmīci.

Bhesajjasikkhāpadaṁ

23. Yāni kho pana tāni gilānānaṁ bhikkhūnaṁ paṭisāyanīyāni bhesajjāni, seyyathidaṁ – sappi navanītaṁ telaṁ madhu phāṇitaṁ, tāni paṭiggahetvā sattāhaparamaṁ sannidhikārakaṁ paribhuñjitabbāni, taṁ atikkāmayato nissaggiyaṁ pācittiyaṁ.

Vassikasāṭikasikkhāpadaṁ

24. ‘‘Māso seso gimhānan’ti bhikkhunā vassikasāṭikacīvaraṁ pariyesitabbaṁ, ‘‘addhamāso seso gimhānan’ti katvā nivāsetabbaṁ. Orena ce ‘‘māso seso gimhānan’ti vassikasāṭikacīvaraṁ pariyeseyya, orena‘‘ddhamāso seso gimhānan’ti katvā nivāseyya, nissaggiyaṁ pācittiyaṁ.

Cīvarācchindanasikkhāpadaṁ

25. Yo pana bhikkhu bhikkhussa sāmaṁ cīvaraṁ datvā kupito anattamano acchindeyya vā acchindāpeyya vā, nissaggiyaṁ pācittiyaṁ.

Suttaviññattisikkhāpadaṁ

26. Yo pana bhikkhu sāmaṁ suttaṁ viññāpetvā tantavāyehi cīvaraṁ vāyāpeyya, nissaggiyaṁ pācittiyaṁ.

Mahāpesakārasikkhāpadaṁ

27. Bhikkhuṁ paneva uddissa aññātako gahapati vā gahapatānī vā tantavāyehi cīvaraṁ vāyāpeyya, tatra ce so bhikkhu pubbe appavārito tantavāye upasaṅkamitvā cīvare vikappaṁ āpajjeyya ‘‘idaṁ kho, āvuso, cīvaraṁ maṁ uddissa viyyati, āyatañca karotha, vitthatañca, appitañca, suvītañca, suppavāyitañca, suvilekhitañca, suvitacchitañca karotha, appeva nāma mayampi āyasmantānaṁ kiñcimattaṁ anupadajjeyyāmā’ti. Evañca so

bhikkhu vatvā kiñcimattaṁ anupadajjeyya antamaso piṇḍapātamattampi, nissaggiyaṁ pācittiyaṁ.

Accekacīvarasikkhāpadaṁ

28. Dasāhānāgataṁ kattikatemāsikapuṇṇamaṁ bhikkhuno paneva accekacīvaraṁ uppajjeyya, accekaṁ maññamānena bhikkhunā paṭiggahetabbaṁ, paṭiggahetvā yāva cīvarakālasamayaṁ nikkhipitabbaṁ. Tato ce uttari nikkhipeyya, nissaggiyaṁ pācittiyaṁ.

Sāsaṅkasikkhāpadaṁ

29. Upavassaṁ kho pana kattikapuṇṇamaṁ yāni kho pana tāni āraññakāni senāsanāni sāsaṅkasammatāni sappaṭibhayāni, tathārūpesu bhikkhu senāsanesu viharanto ākaṅkhamāno tiṇṇaṁ cīvarānaṁ aññataraṁ cīvaraṁ antaraghare nikkhipeyya, siyā ca tassa bhikkhuno kocideva paccayo tena cīvarena vippavāsāya, chārattaparamaṁ tena bhikkhunā tena cīvarena vippavasitabbaṁ. Tato ce uttari vippavaseyya aññatra bhikkhusammutiyā, nissaggiyaṁ pācittiyaṁ.

Pariṇatasikkhāpadaṁ

30. Yo pana bhikkhu jānaṁ saṅghikaṁ lābhaṁ pariṇataṁ attano pariṇāmeyya, nissaggiyaṁ pācittiyaṁ.

Pattavaggo tatiyo.

Uddiṭṭhā kho āyasmanto tiṁsa nissaggiyā pācittiyā dhammā. Tatthāyasmante pucchāmi, kaccittha parisuddhā, dutiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, tatiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, parisuddhetthāyasmanto, tasmā tuṇhī, evametaṁ dhārayāmīti.

Nissaggiyapācittiyā niṭṭhitā.

Suddhapācittiyā

Ime kho panāyasmanto dvenavuti pācittiyā

Dhammā uddesaṁ āgacchanti.

1. Sampajānamusāvāde pācittiyaṁ.

Musāvādasikkhāpadaṁ

Omasavādasikkhāpadaṁ

2. Omasavāde pācittiyaṁ.

Pesuññasikkhāpadaṁ

3. Bhikkhupesuññe pācittiyaṁ.

Padasodhammasikkhāpadaṁ

4. Yo pana bhikkhu anupasampannaṁ padaso dhammaṁ vāceyya, pācittiyaṁ.

Paṭhamasahaseyyasikkhāpadaṁ

5. Yo pana bhikkhu anupasampannena uttaridirattatirattaṁ sahaseyyaṁ kappeyya, pācittiyaṁ.

Dutiyasahaseyyasikkhāpadaṁ

6. Yo pana bhikkhu mātugāmena sahaseyyaṁ kappeyya, pācittiyaṁ.

Dhammadesanāsikkhāpadaṁ

7. Yo pana bhikkhu mātugāmassa uttarichappañcavācāhi dhammaṁ deseyya aññatra viññunā purisaviggahena, pācittiyaṁ.

Bhūtārocanasikkhāpadaṁ

8. Yo pana bhikkhu anupasampannassa uttarimanussadhammaṁ āroceyya, bhūtasmiṁ pācittiyaṁ.

Duṭṭhullārocanasikkhāpadaṁ

9. Yo pana bhikkhu bhikkhussa duṭṭhullaṁ āpattiṁ anupasampannassa āroceyya aññatra bhikkhusammutiyā, pācittiyaṁ.

Pathavīkhaṇanasikkhāpadaṁ

10. Yo pana bhikkhu pathaviṁ khaṇeyya vā khaṇāpeyya vā pācittiyaṁ.

Musāvādavaggo paṭhamo.

Bhūtagāmasikkhāpadaṁ

11. Bhūtagāmapātabyatāya pācittiyaṁ.

Aññavādakasikkhāpadaṁ

12. Aññavādake, vihesake pācittiyaṁ.

Ujjhāpanakasikkhāpadaṁ

13. Ujjhāpanake, khiyyanake pācittiyaṁ.

Paṭhamasenāsanasikkhāpadaṁ

14. Yo pana bhikkhu saṅghikaṁ mañcaṁ vā pīṭhaṁ vā bhisiṁ vā kocchaṁ vā ajjhokāse santharitvā vā santharāpetvā vā taṁ pakkamanto neva uddhareyya, na uddharāpeyya, anāpucchaṁ vā gaccheyya, pācittiyaṁ.

Dutiyasenāsanasikkhāpadaṁ

15. Yo pana bhikkhu saṅghike vihāre seyyaṁ santharitvā vā santharāpetvā vā taṁ pakkamanto neva uddhareyya, na uddharāpeyya, anāpucchaṁ vā gaccheyya, pācittiyaṁ.

Anupakhajjasikkhāpadaṁ

16. Yo pana bhikkhu saṅghike vihāre jānaṁ pubbupagataṁ bhikkhuṁ anupakhajja seyyaṁ kappeyya ‘‘yassa sambādho bhavissati, so pakkamissatī’ti etadeva paccayaṁ karitvā anaññaṁ, pācittiyaṁ.

Nikkaḍḍhanasikkhāpadaṁ

17. Yo pana bhikkhu bhikkhuṁ kupito anattamano saṅghikā vihārā nikkaḍḍheyya vā nikkaḍḍhāpeyya vā, pācittiyaṁ.

Vehāsakuṭisikkhāpadaṁ

18. Yo pana bhikkhu saṅghike vihāre uparivehāsakuṭiyā āhaccapādakaṁ mañcaṁ vā pīṭhaṁ vā abhinisīdeyya vā abhinipajjeyya vā, pācittiyaṁ.

Mahallakavihārasikkhāpadaṁ

19. Mahallakaṁ pana bhikkhunā vihāraṁ kārayamānena yāva dvārakosā aggaḷaṭṭhapanāya ālokasandhiparikammāya dvatticchadanassa pariyāyaṁ appaharite ṭhitena adhiṭṭhātabbaṁ, tato ce uttari appaharitepi ṭhito adhiṭṭhaheyya, pācittiyaṁ.

Sappāṇakasikkhāpadaṁ

20. Yo pana bhikkhu jānaṁ sappāṇakaṁ udakaṁ tiṇaṁ vā mattikaṁ vā siñceyya vā siñcāpeyya vā, pācittiyaṁ.

Bhūtagāmavaggo dutiyo.

Ovādasikkhāpadaṁ

21. Yo pana bhikkhu asammato bhikkhuniyo ovadeyya, pācittiyaṁ.

Atthaṅgatasikkhāpadaṁ

22. Sammatopi ce bhikkhu atthaṅgate sūriye bhikkhuniyo ovadeyya, pācittiyaṁ.

Bhikkhunupassayasikkhāpadaṁ

23. Yo pana bhikkhu bhikkhunupassayaṁ upasaṅkamitvā bhikkhuniyo ovadeyya aññatra samayā, pācittiyaṁ. Tatthāyaṁ samayo, gilānā hoti bhikkhunī, ayaṁ tattha samayo.

Āmisasikkhāpadaṁ

24. Yo pana bhikkhu evaṁ vadeyya ‘‘āmisahetu therā bhikkhū bhikkhuniyo ovadantī’ti, pācittiyaṁ.

Cīvaradānasikkhāpadaṁ

25. Yo pana bhikkhu aññātikāya bhikkhuniyā cīvaraṁ dadeyya aññatra pārivattakā, pācittiyaṁ.

Cīvarasibbanasikkhāpadaṁ

26. Yo pana bhikkhu aññātikāya bhikkhuniyā cīvaraṁ sibbeyya vā sibbāpeyya vā, pācittiyaṁ.

Saṁvidhānasikkhāpadaṁ

27. Yo pana bhikkhu bhikkhuniyā saddhiṁ saṁvidhāya ekaddhānamaggaṁ paṭipajjeyya antamaso gāmantarampi aññatra samayā, pācittiyaṁ. Tatthāyaṁ samayo, satthagamanīyo hoti maggo, sāsaṅkasammato, sappaṭibhayo, ayaṁ tattha samayo.

Nāvābhiruhanasikkhāpadaṁ

28. Yo pana bhikkhu bhikkhuniyā saddhiṁ saṁvidhāya ekaṁ nāvaṁ abhiruheyya uddhaṁgāminiṁ vā adhogāminiṁ vā aññatra tiriyaṁ taraṇāya, pācittiyaṁ.

Paripācitasikkhāpadaṁ

29. Yo pana bhikkhu jānaṁ bhikkhuniparipācitaṁ piṇḍapātaṁ bhuñjeyya aññatra pubbe gihisamārambhā, pācittiyaṁ.

Rahonisajjasikkhāpadaṁ

30. Yo pana bhikkhu bhikkhuniyā saddhiṁ eko ekāya raho nisajjaṁ kappeyya, pācittiyaṁ.

Ovādavaggo tatiyo.

Āvasathapiṇḍasikkhāpadaṁ

31. Agilānena bhikkhunā eko āvasathapiṇḍo bhuñjitabbo. Tato ce uttari bhuñjeyya, pācittiyaṁ.

Gaṇabhojanasikkhāpadaṁ

32. Gaṇabhojane aññatra samayā pācittiyaṁ. Tatthāyaṁ samayo, gilānasamayo, cīvaradānasamayo, cīvarakārasamayo, addhānagamanasamayo, nāvābhiruhanasamayo, mahāsamayo, samaṇabhattasamayo, ayaṁ tattha samayo.

Paramparabhojanasikkhāpadaṁ

33. Paramparabhojane aññatra samayā pācittiyaṁ. Tatthāyaṁ samayo, gilānasamayo, cīvaradānasamayo, cīvarakārasamayo, ayaṁ tattha samayo.

Kāṇamātusikkhāpadaṁ

34. Bhikkhuṁ paneva kulaṁ upagataṁ pūvehi vā manthehi vā abhihaṭṭhuṁ pavāreyya, ākaṅkhamānena bhikkhunā dvattipattapūrā paṭiggahetabbā. Tato ce uttari paṭiggaṇheyya, pācittiyaṁ. Dvattipattapūre paṭiggahetvā tato nīharitvā bhikkhūhi saddhiṁ saṁvibhajitabbaṁ, ayaṁ tattha sāmīci.

Paṭhamapavāraṇāsikkhāpadaṁ

35. Yo pana bhikkhu bhuttāvī pavārito anatirittaṁ khādanīyaṁ vā bhojanīyaṁ vā khādeyya vā bhuñjeyya vā, pācittiyaṁ.

Dutiyapavāraṇāsikkhāpadaṁ

36. Yo pana bhikkhu bhikkhuṁ bhuttāviṁ pavāritaṁ anatirittena khādanīyena vā bhojanīyena vā abhihaṭṭhuṁ pavāreyya ‘‘handa bhikkhu khāda vā bhuñja vā’ti jānaṁ āsādanāpekkho, bhuttasmiṁ pācittiyaṁ.

Vikālabhojanasikkhāpadaṁ

37. Yo pana bhikkhu vikāle khādanīyaṁ vā bhojanīyaṁ vā khādeyya vā bhuñjeyya vā, pācittiyaṁ.

Sannidhikārakasikkhāpadaṁ

38. Yo pana bhikkhu sannidhikārakaṁ khādanīyaṁ vā bhojanīyaṁ vā khādeyya vā bhuñjeyya vā, pācittiyaṁ.

Paṇītabhojanasikkhāpadaṁ

39. Yāni kho pana tāni paṇītabhojanāni, seyyathidaṁ – sappi, navanītaṁ, telaṁ, madhu, phāṇitaṁ, maccho, maṁsaṁ, khīraṁ, dadhi. Yo pana bhikkhu evarūpāni paṇītabhojanāni agilāno attano atthāya viññāpetvā bhuñjeyya, pācittiyaṁ.

Dantaponasikkhāpadaṁ

40. Yo pana bhikkhu adinnaṁ mukhadvāraṁ āhāraṁ āhareyya aññatra udakadantaponā, pācittiyaṁ.

Bhojanavaggo catuttho.

Acelakasikkhāpadaṁ

41. Yo pana bhikkhu acelakassa vā paribbājakassa vā paribbājikāya vā sahatthā khādanīyaṁ vā bhojanīyaṁ vā dadeyya, pācittiyaṁ.

Uyyojanasikkhāpadaṁ

42. Yo pana bhikkhu bhikkhuṁ ‘‘ehāvuso, gāmaṁ vā nigamaṁ vā piṇḍāya pavisissāmā’ti tassa dāpetvā vā adāpetvā vā uyyojeyya ‘‘gacchāvuso, na me tayā saddhiṁ kathā vā nisajjā vā phāsu hoti, ekakassa me kathā vā nisajjā vā phāsu hotī’ti etadeva paccayaṁ karitvā anaññaṁ, pācittiyaṁ.

Sabhojanasikkhāpadaṁ

43. Yo pana bhikkhu sabhojane kule anupakhajja nisajjaṁ kappeyya, pācittiyaṁ.

Rahopaṭicchannasikkhāpadaṁ

44. Yo pana bhikkhu mātugāmena saddhiṁ raho paṭicchanne āsane nisajjaṁ kappeyya, pācittiyaṁ.

Rahonisajjasikkhāpadaṁ

45. Yo pana bhikkhu mātugāmena saddhiṁ eko ekāya raho nisajjaṁ kappeyya, pācittiyaṁ.

Cārittasikkhāpadaṁ

46. Yo pana bhikkhu nimantito sabhatto samāno santaṁ bhikkhuṁ anāpucchā purebhattaṁ vā pacchābhattaṁ vā kulesu cārittaṁ āpajjeyya aññatra samayā, pācittiyaṁ. Tatthāyaṁ samayo, cīvaradānasamayo, cīvarakārasamayo, ayaṁ tattha samayo.

Mahānāmasikkhāpadaṁ

47. Agilānena bhikkhunā catumāsappaccayapavāraṇā sāditabbā aññatra punapavāraṇāya, aññatra niccapavāraṇāya. Tato ce uttari sādiyeyya, pācittiyaṁ.

Uyyuttasenāsikkhāpadaṁ

48. Yo pana bhikkhu uyyuttaṁ senaṁ dassanāya gaccheyya aññatra tathārūpappaccayā, pācittiyaṁ.

Senāvāsasikkhāpadaṁ

49. Siyā ca tassa bhikkhuno kocideva paccayo senaṁ gamanāya, dirattatirattaṁ tena bhikkhunā senāya vasitabbaṁ. Tato ce uttari vaseyya, pācittiyaṁ.

Uyyodhikasikkhāpadaṁ

50. Dirattatirattaṁ ce bhikkhu senāya vasamāno uyyodhikaṁ vā balaggaṁ vā senābyūhaṁ vā anīkadassanaṁ vā gaccheyya, pācittiyaṁ.

Acelakavaggo pañcamo.

Surāpānasikkhāpadaṁ

51. Surāmerayapāne pācittiyaṁ.

Aṅgulipatodakasikkhāpadaṁ

52. Aṅgulipatodake pācittiyaṁ.

Hasadhammasikkhāpadaṁ

53. Udake hasadhamme pācittiyaṁ.

Anādariyasikkhāpadaṁ

54. Anādariye pācittiyaṁ.

Bhiṁsāpanasikkhāpadaṁ

55. Yo pana bhikkhu bhikkhuṁ bhiṁsāpeyya, pācittiyaṁ.

Jotisikkhāpadaṁ

56. Yo pana bhikkhu agilāno visibbanāpekkho jotiṁ samādaheyya vā samādahāpeyya vā aññatra tathārūpappaccayā, pācittiyaṁ.

Nahānasikkhāpadaṁ

57. Yo pana bhikkhu orenaddhamāsaṁ nahāyeyya aññatra samayā, pācittiyaṁ. Tatthāyaṁ samayo ‘‘diyaḍḍho māso seso gimhānan’ti ‘‘vassānassa paṭhamo māso’’ iccete aḍḍhateyyamāsā uṇhasamayo, pariḷāhasamayo, gilānasamayo, kammasamayo, addhānagamanasamayo, vātavuṭṭhisamayo, ayaṁ tattha samayo.

Dubbaṇṇakaraṇasikkhāpadaṁ

58. Navaṁ pana bhikkhunā cīvaralābhena tiṇṇaṁ dubbaṇṇakaraṇānaṁ aññataraṁ dubbaṇṇakaraṇaṁ ādātabbaṁ nīlaṁ vā kaddamaṁ vā kāḷasāmaṁ vā. Anādā ce bhikkhu tiṇṇaṁ dubbaṇṇakaraṇānaṁ aññataraṁ dubbaṇṇakaraṇaṁ navaṁ cīvaraṁ paribhuñjeyya, pācittiyaṁ.

Vikappanasikkhāpadaṁ

59. Yo pana bhikkhu bhikkhussa vā bhikkhuniyā vā sikkhamānāya vā sāmaṇerassa vā sāmaṇeriyā vā sāmaṁ

cīvaraṁ vikappetvā appaccuddhāraṇaṁ paribhuñjeyya, pācittiyaṁ.

Apanidhānasikkhāpadaṁ

60. Yo pana bhikkhu bhikkhussa pattaṁ vā cīvaraṁ vā nisīdanaṁ vā sūcigharaṁ vā kāyabandhanaṁ vā apanidheyya vā apanidhāpeyya vā antamaso hasāpekkhopi, pācittiyaṁ.

Surāpānavaggo chaṭṭho.

Sañciccasikkhāpadaṁ

61. Yo pana bhikkhu sañcicca pāṇaṁ jīvitā voropeyya, pācittiyaṁ.

Sappāṇakasikkhāpadaṁ

62. Yo pana bhikkhu jānaṁ sappāṇakaṁ udakaṁ paribhuñjeyya, pācittiyaṁ.

Ukkoṭanasikkhāpadaṁ

63. Yo pana bhikkhu jānaṁ yathādhammaṁ nihatādhikaraṇaṁ punakammāya ukkoṭeyya, pācittiyaṁ.

Duṭṭhullasikkhāpadaṁ

64. Yo pana bhikkhu bhikkhussa jānaṁ duṭṭhullaṁ āpattiṁ paṭicchādeyya, pācittiyaṁ.

Ūnavīsativassasikkhāpadaṁ

65. Yo pana bhikkhu jānaṁ ūnavīsativassaṁ puggalaṁ upasampādeyya, so ca puggalo anupasampanno, te ca bhikkhū gārayhā, idaṁ tasmiṁ pācittiyaṁ.

Theyyasatthasikkhāpadaṁ

66. Yo pana bhikkhu jānaṁ theyyasatthena saddhiṁ saṁvidhāya ekaddhānamaggaṁ paṭipajjeyya antamaso gāmantarampi, pācittiyaṁ.

Saṁvidhānasikkhāpadaṁ

67. Yo pana bhikkhu mātugāmena saddhiṁ saṁvidhāya ekaddhānamaggaṁ paṭipajjeyya antamaso gāmantarampi, pācittiyaṁ.

Ariṭṭhasikkhāpadaṁ

68. Yo pana bhikkhu evaṁ vadeyya ‘‘tathāhaṁ bhagavatā dhammaṁ desitaṁ ājānāmi, yathā yeme antarāyikā dhammā vuttā bhagavatā, te paṭisevato nālaṁ antarāyāyā’ti, so bhikkhu bhikkhūhi evamassa vacanīyo ‘‘māyasmā evaṁ avaca, mā bhagavantaṁ abbhācikkhi, na hi sādhu bhagavato abbhakkhānaṁ, na hi bhagavā evaṁ vadeyya, anekapariyāyenāvuso antarāyikā dhammā antarāyikā vuttā bhagavatā, alañca pana te paṭisevato antarāyāyā’ti. Evañca so bhikkhu bhikkhūhi vuccamāno tatheva paggaṇheyya, so bhikkhu bhikkhūhi yāvatatiyaṁ samanubhāsitabbo tassa paṭinissaggāya. Yāvatatiyañce samanubhāsiyamāno taṁ

paṭinissajjeyya, iccetaṁ kusalaṁ. No ce paṭinissajjeyya, pācittiyaṁ.

Ukkhittasambhogasikkhāpadaṁ

69. Yo pana bhikkhu jānaṁ tathāvādinā bhikkhunā akaṭānudhammena taṁ diṭṭhiṁ appaṭinissaṭṭhena saddhiṁ sambhuñjeyya vā, saṁvaseyya vā, saha vā seyyaṁ kappeyya, pācittiyaṁ.

Kaṇṭakasikkhāpadaṁ

70. Samaṇuddesopi ce evaṁ vadeyya ‘‘tathāhaṁ bhagavatā dhammaṁ desitaṁ ājānāmi, yathā yeme antarāyikā dhammā vuttā bhagavatā, te paṭisevato nālaṁ antarāyāyā’ti, so samaṇuddeso bhikkhūhi evamassa vacanīyo ‘‘māvuso, samaṇuddesa evaṁ avaca, mā bhagavantaṁ abbhācikkhi, na hi sādhu bhagavato abbhakkhānaṁ, na hi bhagavā evaṁ vadeyya, anekapariyāyenāvuso, samaṇuddesa antarāyikā dhammā antarāyikā vuttā bhagavatā, alañca pana te paṭisevato antarāyāyā’ti, evañca so samaṇuddeso bhikkhūhi vuccamāno tatheva paggaṇheyya, so samaṇuddeso bhikkhūhi evamassa vacanīyo ‘‘ajjatagge te, āvuso, samaṇuddesa na ceva so bhagavā satthā apadisitabbo, yampi caññe samaṇuddesā labhanti bhikkhūhi saddhiṁ dirattatirattaṁ sahaseyyaṁ, sāpi te natthi, cara pire, vinassā’ti. Yo pana bhikkhu jānaṁ tathānāsitaṁ samaṇuddesaṁ upalāpeyya vā, upaṭṭhāpeyya vā, sambhuñjeyya vā, saha vā seyyaṁ kappeyya, pācittiyaṁ.

Sappāṇakavaggo sattamo.

Sahadhammikasikkhāpadaṁ

71. Yo pana bhikkhu bhikkhūhi sahadhammikaṁ vuccamāno evaṁ vadeyya ‘‘na tāvāhaṁ, āvuso, etasmiṁ sikkhāpade sikkhissāmi, yāva na aññaṁ bhikkhuṁ byattaṁ vinayadharaṁ paripucchāmī’ti, pācittiyaṁ. Sikkhamānena, bhikkhave, bhikkhunā aññātabbaṁ paripucchitabbaṁ paripañhitabbaṁ, ayaṁ tattha sāmīci.

Vilekhanasikkhāpadaṁ

72. Yo pana bhikkhu pātimokkhe uddissamāne evaṁ vadeyya ‘‘kiṁ panimehi khuddānukhuddakehi sikkhāpadehi uddiṭṭhehi, yāvadeva kukkuccāya vihesāya vilekhāya saṁvattantī’ti, sikkhāpadavivaṇṇake pācittiyaṁ.

Mohanasikkhāpadaṁ

73. Yo pana bhikkhu anvaddhamāsaṁ pātimokkhe uddissamāne evaṁ vadeyya ‘‘idāneva kho ahaṁ jānāmi, ayampi kira dhammo suttāgato suttapariyāpanno anvaddhamāsaṁ uddesaṁ āgacchatī’ti. Tañce bhikkhuṁ aññe bhikkhū jāneyyuṁ nisinnapubbaṁ iminā bhikkhunā dvattikkhattuṁ pātimokkhe uddissamāne, ko pana vādo bhiyyo, na ca tassa bhikkhuno aññāṇakena mutti atthi, yañca tattha āpattiṁ āpanno, tañca yathādhammo kāretabbo, uttari cassa moho āropetabbo ‘‘tassa te, āvuso, alābhā, tassa te

dulladdhaṁ, yaṁ tvaṁ pātimokkhe uddissamānena sādhukaṁ aṭṭhiṁ katvā manasi karosī’ti, idaṁ tasmiṁ mohanake pācittiyaṁ.

Pahārasikkhāpadaṁ

74. Yo pana bhikkhu bhikkhussa kupito anattamano pahāraṁ dadeyya, pācittiyaṁ.

Talasattikasikkhāpadaṁ

75. Yo pana bhikkhu bhikkhussa kupito anattamano talasattikaṁ uggireyya, pācittiyaṁ.

Amūlakasikkhāpadaṁ

76. Yo pana bhikkhu bhikkhuṁ amūlakena saṅghādisesena anuddhaṁseyya, pācittiyaṁ.

Sañciccasikkhāpadaṁ

77. Yo pana bhikkhu bhikkhussa sañcicca kukkuccaṁ upadaheyya ‘‘itissa muhuttampi aphāsu bhavissatī’ti etadeva paccayaṁ karitvā anaññaṁ, pācittiyaṁ.

Upassutisikkhāpadaṁ

78. Yo pana bhikkhu bhikkhūnaṁ bhaṇḍanajātānaṁ kalahajātānaṁ vivādāpannānaṁ upassutiṁ tiṭṭheyya ‘‘yaṁ ime bhaṇissanti, taṁ sossāmī’ti etadeva paccayaṁ karitvā anaññaṁ, pācittiyaṁ.

Kammappaṭibāhanasikkhāpadaṁ

79. Yo pana bhikkhu dhammikānaṁ kammānaṁ chandaṁ datvā pacchā khīyanadhammaṁ āpajjeyya, pācittiyaṁ.

Chandaṁadatvāgamanasikkhāpadaṁ

80. Yo pana bhikkhu saṅghe vinicchayakathāya vattamānāya chandaṁ adatvā uṭṭhāyāsanā pakkameyya, pācittiyaṁ.

Dubbalasikkhāpadaṁ

81. Yo pana bhikkhu samaggena saṅghena cīvaraṁ datvā pacchā khīyanadhammaṁ āpajjeyya ‘‘yathāsanthutaṁ bhikkhū saṅghikaṁ lābhaṁ pariṇāmentī’ti, pācittiyaṁ.

Pariṇāmanasikkhāpadaṁ

82. Yo pana bhikkhu jānaṁ saṅghikaṁ lābhaṁ pariṇataṁ puggalassa pariṇāmeyya, pācittiyaṁ.

Sahadhammikavaggo aṭṭhamo.

Antepurasikkhāpadaṁ

83. Yo pana bhikkhu rañño khattiyassa muddhābhisittassa anikkhantarājake aniggataratanake pubbe appaṭisaṁvidito indakhīlaṁ atikkāmeyya, pācittiyaṁ.

Ratanasikkhāpadaṁ

84. Yo pana bhikkhu ratanaṁ vā ratanasammataṁ vā aññatra ajjhārāmā vā ajjhāvasathā vā uggaṇheyya vā uggaṇhāpeyya vā, pācittiyaṁ. Ratanaṁ vā pana bhikkhunā ratanasammataṁ vā ajjhārāme vā ajjhāvasathe vā uggahetvā vā uggahāpetvā vā nikkhipitabbaṁ ‘‘yassa bhavissati, so harissatī’ti, ayaṁ tattha sāmīci.

Vikālagāmappavesanasikkhāpadaṁ

85. Yo pana bhikkhu santaṁ bhikkhuṁ anāpucchāvikāle gāmaṁ paviseyya aññatra tathārūpā accāyikā karaṇīyā, pācittiyaṁ.

Sūcigharasikkhāpadaṁ

86. Yo pana bhikkhu aṭṭhimayaṁ vā dantamayaṁ vā visāṇamayaṁ vā sūcigharaṁ kārāpeyya, bhedanakaṁ pācittiyaṁ.

Mañcapīṭhasikkhāpadaṁ

87. Navaṁ pana bhikkhunā mañcaṁ vā pīṭhaṁ vā kārayamānena aṭṭhaṅgulapādakaṁ kāretabbaṁ sugataṅgulena aññatra heṭṭhimāya aṭaniyā. Taṁ atikkāmayato chedanakaṁ pācittiyaṁ.

Tūlonaddhasikkhāpadaṁ

88. Yo pana bhikkhu mañcaṁ vā pīṭhaṁ vā tūlonaddhaṁ kārāpeyya, uddālanakaṁ pācittiyaṁ.

Nisīdanasikkhāpadaṁ

89. Nisīdanaṁ pana bhikkhunā kārayamānena pamāṇikaṁ kāretabbaṁ, tatridaṁ pamāṇaṁ, dīghaso dve vidatthiyo sugatavidatthiyā, tiriyaṁ diyaḍḍhaṁ, dasā vidatthi. Taṁ atikkāmayato chedanakaṁ pācittiyaṁ.

Kaṇḍuppaṭicchādisikkhāpadaṁ

90. Kaṇḍuppaṭicchādiṁ pana bhikkhunā kārayamānena pamāṇikā kāretabbā, tatridaṁ pamāṇaṁ, dīghaso catasso vidatthiyo sugatavidatthiyā, tiriyaṁ dve vidatthiyo. Taṁ atikkāmayato chedanakaṁ pācittiyaṁ.

Vassikasāṭikasikkhāpadaṁ

91. Vassikasāṭikaṁ pana bhikkhunā kārayamānena pamāṇikā kāretabbā, tatridaṁ pamāṇaṁ, dīghaso cha vidatthiyo sugatavidatthiyā, tiriyaṁ aḍḍhateyyā. Taṁ atikkāmayato chedanakaṁ pācittiyaṁ.

Nandasikkhāpadaṁ

92. Yo pana bhikkhu sugatacīvarappamāṇaṁ cīvaraṁ kārāpeyya, atirekaṁ vā, chedanakaṁ pācittiyaṁ . Tatridaṁ sugatassa sugatacīvarappamāṇaṁ, dīghaso nava vidatthiyo sugatavidatthiyā, tiriyaṁ cha vidatthiyo, idaṁ sugatassa sugatacīvarappamāṇanti.

Ratanavaggo navamo.

Uddiṭṭhā kho āyasmanto dvenavuti pācittiyā dhammā. Tatthāyasmante pucchāmi, kaccittha parisuddhā, dutiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, tatiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, parisuddhetthāyasmanto, tasmā tuṇhī, evametaṁ dhārayāmīti.

Pācittiyā niṭṭhitā.

Pāṭidesanīyā

Ime kho panāyasmanto cattāro pāṭidesanīyā

Dhammā uddesaṁ āgacchanti.

Paṭhamapāṭidesanīyasikkhāpadaṁ

1. Yo pana bhikkhu aññātikāya bhikkhuniyā antaragharaṁ paviṭṭhāya hatthato khādanīyaṁ vā bhojanīyaṁ vā sahatthā paṭiggahetvā khādeyya vā bhuñjeyya vā, paṭidesetabbaṁ tena bhikkhunā ‘‘gārayhaṁ, āvuso, dhammaṁ āpajjiṁ asappāyaṁ pāṭidesanīyaṁ, taṁ paṭidesemī’ti.

Dutiyapāṭidesanīyasikkhāpadaṁ

2. Bhikkhū paneva kulesu nimantitā bhuñjanti, tatra ce sā bhikkhunī vosāsamānarūpā ṭhitā hoti ‘‘idha sūpaṁ detha, idha odanaṁ dethā’ti. Tehi bhikkhūhi sā bhikkhunī apasādetabbā ‘‘apasakka tāva bhagini, yāva bhikkhū bhuñjantī’ti. Ekassapi ce bhikkhuno na paṭibhāseyya taṁ bhikkhuniṁ apasādetuṁ

“apasakka tāva bhagini, yāva bhikkhū bhuñjantī’ti, paṭidesetabbaṁ tehi bhikkhūhi “gārayhaṁ, āvuso, dhammaṁ āpajjimhā asappāyaṁ pāṭidesanīyaṁ, taṁ paṭidesemā’ti.

Tatiyapāṭidesanīyasikkhāpadaṁ

3. Yāni kho pana tāni sekkhasammatāni kulāni, yo pana bhikkhu tathārūpesu sekkhasammatesu kulesu pubbe animantito agilāno khādanīyaṁ vā, bhojanīyaṁ vā sahatthā paṭiggahetvā khādeyya vā, bhuñjeyya vā, paṭidesetabbaṁ tena bhikkhunā “gārayhaṁ, āvuso, dhammaṁ āpajjiṁ asappāyaṁ pāṭidesanīyaṁ, taṁ paṭidesemī’ti.

Catutthapāṭidesanīyasikkhāpadaṁ

4. Yāni kho pana tāni āraññakāni senāsanāni sāsaṅkasammatāni sappaṭibhayāni, yo pana bhikkhu tathārūpesu senāsanesu pubbe appaṭisaṁviditaṁ khādanīyaṁ vā, bhojanīyaṁ vā ajjhārāme sahatthā paṭiggahetvā agilāno khādeyya vā, bhuñjeyya vā, paṭidesetabbaṁ tena bhikkhunā “gārayhaṁ, āvuso, dhammaṁ āpajjiṁ asappāyaṁ pāṭidesanīyaṁ, taṁ paṭidesemī’ti.

Uddiṭṭhā kho āyasmanto cattāro pāṭidesanīyā dhammā. Tatthāyasmante pucchāmi, kaccittha parisuddhā, dutiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, tatiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, parisuddhetthāyasmanto, tasmā tuṇhī, evametaṁ dhārayāmīti.

Pāṭidesanīyā niṭṭhitā.

Sekhiyā

Ime kho panāyasmanto sekhiyā dhammā uddesaṁ āgacchanti.

Parimaṇḍalasikkhāpadaṁ

1. Parimaṇḍalaṁ nivāsessāmīti sikkhā karaṇīyā.

2. Parimaṇḍalaṁ pārupissāmīti sikkhā karaṇīyā.

Suppaṭicchannasikkhāpadaṁ

3. Suppaṭicchanno antaraghare gamissāmīti sikkhā karaṇīyā.

4. Suppaṭicchanno antaraghare nisīdissāmīti sikkhā karaṇīyā.

Susaṁvutasikkhāpadaṁ

5. Susaṁvuto antaraghare gamissāmīti sikkhā karaṇīyā.

6. Susaṁvuto antaraghare nisīdissāmīti sikkhā karaṇīyā.

Okkhittacakkhusikkhāpadaṁ

7. Okkhittacakkhu antaraghare gamissāmīti sikkhā karaṇīyā.

8. Okkhittacakkhu antaraghare nisīdissāmīti sikkhā karaṇīyā.

Ukkhittakasikkhāpadaṁ

9. Na ukkhittakāya antaraghare gamissāmīti sikkhā karaṇīyā.

10. Na ukkhittakāya antaraghare nisīdissāmīti sikkhā karaṇīyā.

Parimaṇḍalavaggo paṭhamo.

Ujjagghikasikkhāpadaṁ

11. Na ujjagghikāya antaraghare gamissāmīti sikkhā karaṇīyā.

12. Na ujjagghikāya antaraghare nisīdissāmīti sikkhā karaṇīyā.

Uccasaddasikkhāpadaṁ

13. Appasaddo antaraghare gamissāmīti sikkhā karaṇīyā.

14. Appasaddo antaraghare nisīdissāmīti sikkhā karaṇīyā.

Kāyappacālakasikkhāpadaṁ

15. Na kāyappacālakaṁ antaraghare gamissāmīti sikkhā karaṇīyā.

16. Na kāyappacālakaṁ antaraghare nisīdissāmīti sikkhā karaṇīyā.

Bāhuppacālakasikkhāpadaṁ

17. Na bāhuppacālakaṁ antaraghare gamissāmīti sikkhā karaṇīyā.

18. Na bāhuppacālakaṁ antaragharenisīdissāmīti sikkhā karaṇīyā.

Sīsappacālakasikkhāpadaṁ

19. Na sīsappacālakaṁ antaraghare gamissāmīti sikkhā karaṇīyā.

20. Na sīsappacālakaṁ antaraghare nisīdissāmīti sikkhā karaṇīyā.

Ujjagghikavaggo dutiyo.

Khambhakatasikkhāpadaṁ

21. Na khambhakato antaraghare gamissāmīti sikkhā karaṇīyā.

22. Na khambhakato antaraghare nisīdissāmīti sikkhā karaṇīyā.

Oguṇṭhitasikkhāpadaṁ

23. Na oguṇṭhito antaraghare gamissāmīti sikkhā karaṇīyā.

24. Na oguṇṭhito antaraghare nisīdissāmīti sikkhā karaṇīyā.

Ukkuṭikasikkhāpadaṁ

25. Na ukkuṭikāya antaraghare gamissāmīti sikkhā karaṇīyā.

Pallatthikasikkhāpadaṁ

26. Na pallatthikāya antaraghare nisīdissāmīti sikkhā karaṇīyā.

Sakkaccapaṭiggahaṇasikkhāpadaṁ

27. Sakkaccaṁ piṇḍapātaṁ paṭiggahessāmīti sikkhā karaṇīyā.

Pattasaññīpaṭiggahaṇasikkhāpadaṁ

28. Pattasaññī piṇḍapātaṁ paṭiggahessāmīti sikkhā karaṇīyā.

Samasūpakapaṭiggahaṇasikkhāpadaṁ

29. Samasūpakaṁ piṇḍapātaṁ paṭiggahessāmīti sikkhā karaṇīyā.

Samatittikasikkhāpadaṁ

30. Samatittikaṁ piṇḍapātaṁ paṭiggahessāmīti sikkhā karaṇīyā.

Khambhakatavaggo tatiyo.

Sakkaccabhuñjanasikkhāpadaṁ

31. Sakkaccaṁ piṇḍapātaṁ bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.

Pattasaññībhuñjanasikkhāpadaṁ

32. Pattasaññī piṇḍapātaṁ bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.

Sapadānasikkhāpadaṁ

33. Sapadānaṁ piṇḍapātaṁ bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.

Samasūpakasikkhāpadaṁ

34. Samasūpakaṁ piṇḍapātaṁ bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.

Nathūpakatasikkhāpadaṁ

35. Na thūpakato omadditvā piṇḍapātaṁ bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.

Odanappaṭicchādanasikkhāpadaṁ

36. Na sūpaṁ vā byañjanaṁ vā odanena paṭicchādessāmi bhiyyokamyataṁ upādāyāti sikkhā karaṇīyā.

Sūpodanaviññattisikkhāpadaṁ

37. Na sūpaṁ vā odanaṁ vā agilāno attano atthāya viññāpetvā bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.

Ujjhānasaññīsikkhāpadaṁ

38. Na ujjhānasaññī paresaṁ pattaṁ olokessāmīti sikkhā karaṇīyā.

Kabaḷasikkhāpadaṁ

39. Nātimahantaṁ kabaḷaṁ karissāmīti sikkhā karaṇīyā.

Ālopasikkhāpadaṁ

40. Parimaṇḍalaṁ ālopaṁ karissāmīti sikkhā karaṇīyā.

Sakkaccavaggo catuttho.

Anāhaṭasikkhāpadaṁ

41. Na anāhaṭe kabaḷe mukhadvāraṁ vivarissāmīti sikkhā karaṇīyā.

Bhuñjamānasikkhāpadaṁ

42. Na bhuñjamāno sabbahatthaṁ mukhe pakkhipissāmīti sikkhā karaṇīyā.

Sakabaḷasikkhāpadaṁ

43. Na sakabaḷena mukhena byāharissāmīti sikkhā karaṇīyā.

Piṇḍukkhepakasikkhāpadaṁ

44. Na piṇḍukkhepakaṁ bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.

Kabaḷāvacchedakasikkhāpadaṁ

45. Na kabaḷāvacchedakaṁ bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.

Avagaṇḍakārakasikkhāpadaṁ

46. Na avagaṇḍakārakaṁ bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.

Hatthaniddhunakasikkhāpadaṁ

47. Na hatthaniddhunakaṁ bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.

Sitthāvakārakasikkhāpadaṁ

48. Na sitthāvakārakaṁ bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.

Jivhānicchārakasikkhāpadaṁ

49. Na jivhānicchārakaṁ bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.

Capucapukārakasikkhāpadaṁ

50. Na capucapukārakaṁ bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.

Kabaḷavaggo pañcamo.

Surusurukārakasikkhāpadaṁ

51. Na surusurukārakaṁ bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.

Hatthanillehakasikkhāpadaṁ

52. Na hatthanillehakaṁ bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.

Pattanillehakasikkhāpadaṁ

53. Na pattanillehakaṁ bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.

Oṭṭhanillehakasikkhāpadaṁ

54. Na oṭṭhanillehakaṁ bhuñjissāmīti sikkhā karaṇīyā.

Sāmisasikkhāpadaṁ

55. Na sāmisena hatthena pānīyathālakaṁ paṭiggahessāmīti sikkhā karaṇīyā.

Sasitthakasikkhāpadaṁ

56. Na sasitthakaṁ pattadhovanaṁ antaraghare chaḍḍessāmīti sikkhā karaṇīyā.

Chattapāṇisikkhāpadaṁ

57. Na chattapāṇissa agilānassa dhammaṁ desessāmīti sikkhā karaṇīyā.

Daṇḍapāṇisikkhāpadaṁ

58. Na daṇḍapāṇissa agilānassa dhammaṁ desessāmīti sikkhā karaṇīyā.

Satthapāṇisikkhāpadaṁ

59. Na satthapāṇissa agilānassa dhammaṁ desessāmīti sikkhā karaṇīyā.

Āvudhapāṇisikkhāpadaṁ

60. Na āvudhapāṇissa agilānassa dhammaṁ desessāmīti sikkhā karaṇīyā.

Surusuruvaggo chaṭṭho.

Pādukasikkhāpadaṁ

61. Na pādukāruḷhassa agilānassa dhammaṁ desessāmīti sikkhā karaṇīyā.

Upāhanasikkhāpadaṁ

62. Na upāhanāruḷhassa agilānassa dhammaṁ desessāmīti sikkhā karaṇīyā.

Yānasikkhāpadaṁ

63. Na yānagatassa agilānassa dhammaṁ desessāmīti sikkhā karaṇīyā.

Sayanasikkhāpadaṁ

64. Na sayanagatassa agilānassa dhammaṁ desessāmīti sikkhā karaṇīyā.

Pallatthikasikkhāpadaṁ

65. Na pallatthikāya nisinnassa agilānassa dhammaṁ desessāmīti sikkhā karaṇīyā.

Veṭhitasikkhāpadaṁ

66. Na veṭhitasīsassa agilānassa dhammaṁ desessāmīti sikkhā karaṇīyā.

Oguṇṭhitasikkhāpadaṁ

67. Na oguṇṭhitasīsassa agilānassa dhammaṁ desessāmīti sikkhā karaṇīyā.

Chamāsikkhāpadaṁ

68. Na chamāyaṁ nisīditvā āsane nisinnassa agilānassa dhammaṁ desessāmīti sikkhā karaṇīyā.

Nīcāsanasikkhāpadaṁ

69. Na nīce āsane nisīditvā ucce āsane nisinnassa agilānassa dhammaṁ desessāmīti sikkhā karaṇīyā.

Ṭhitasikkhāpadaṁ

70. Na ṭhito nisinnassa agilānassa dhammaṁ desessāmīti sikkhā karaṇīyā.

Pacchatogamanasikkhāpadaṁ

71. Na pacchato gacchanto purato gacchantassa agilānassa dhammaṁ desessāmīti sikkhā karaṇīyā.

Uppathenagamanasikkhāpadaṁ

72. Na uppathena gacchanto pathena gacchantassa agilānassa dhammaṁ desessāmīti sikkhā karaṇīyā.

Ṭhitouccārasikkhāpadaṁ

73. Na ṭhito agilāno uccāraṁ vā passāvaṁ vā karissāmīti sikkhā karaṇīyā.

Hariteuccārasikkhāpadaṁ

74. Na harite agilāno uccāraṁ vā passāvaṁ vā kheḷaṁ vā karissāmīti sikkhā karaṇīyā.

Udakeuccārasikkhāpadaṁ

75. Na udake agilāno uccāraṁ vā passāvaṁ vā kheḷaṁ vā karissāmīti sikkhā karaṇīyā.

Pādukavaggo sattamo.

Uddiṭṭhā kho āyasmanto sekhiyā dhammā. Tatthāyasmante pucchāmi, kaccittha parisuddhā, dutiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, tatiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, parisuddhetthāyasmanto, tasmā tuṇhī, evametaṁ dhārayāmīti.

Sekhiyā niṭṭhitā.

Adhikaraṇasamathā

Ime kho panāyasmanto satta adhikaraṇasamathā

Dhammā uddesaṁ āgacchanti.

Uppannuppannānaṁ adhikaraṇānaṁ samathāya vūpasamāya sammukhāvinayo dātabbo.

Sativinayo dātabbo.

Amūḷhavinayo dātabbo.

Paṭiññāya kāretabbaṁ.

Yebhuyyasikā.

Tassapāpiyasikā.

Tiṇavatthārakoti.

Uddiṭṭhā kho āyasmanto satta adhikaraṇasamathā dhammā. Tatthāyasmante, pucchāmi kaccittha parisuddhā, dutiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, tatiyampi pucchāmi, kaccittha parisuddhā, parisuddhetthāyasmanto, tasmā tuṇhī, evametaṁ dhārayāmīti.

Adhikaraṇasamathā niṭṭhitā.

Vitthāruddeso

Uddiṭṭhaṁ kho āyasmanto nidānaṁ,

Uddiṭṭhā cattāro pārājikā dhammā,

Uddiṭṭhā terasa saṅghādisesā dhammā,

Uddiṭṭhā dve aniyatā dhammā,

Uddiṭṭhā tiṁsa nissaggiyā pācittiyā dhammā,

Uddiṭṭhā dvenavuti pācittiyā dhammā,

Uddiṭṭhā cattāro pāṭidesanīyā dhammā,

Uddiṭṭhā sekhiyā dhammā,

Uddiṭṭhā satta adhikaraṇasamathā dhammā, ettakaṁ tassa bhagavato suttāgataṁ suttapariyāpannaṁ anvaddhamāsaṁ uddesaṁ āgacchati, tattha sabbeheva samaggehi sammodamānehi avivadamānehi sikkhitabbanti.

Vitthāruddeso pañcamo.

Bhikkhupātimokkhaṁ niṭṭhitaṁ.